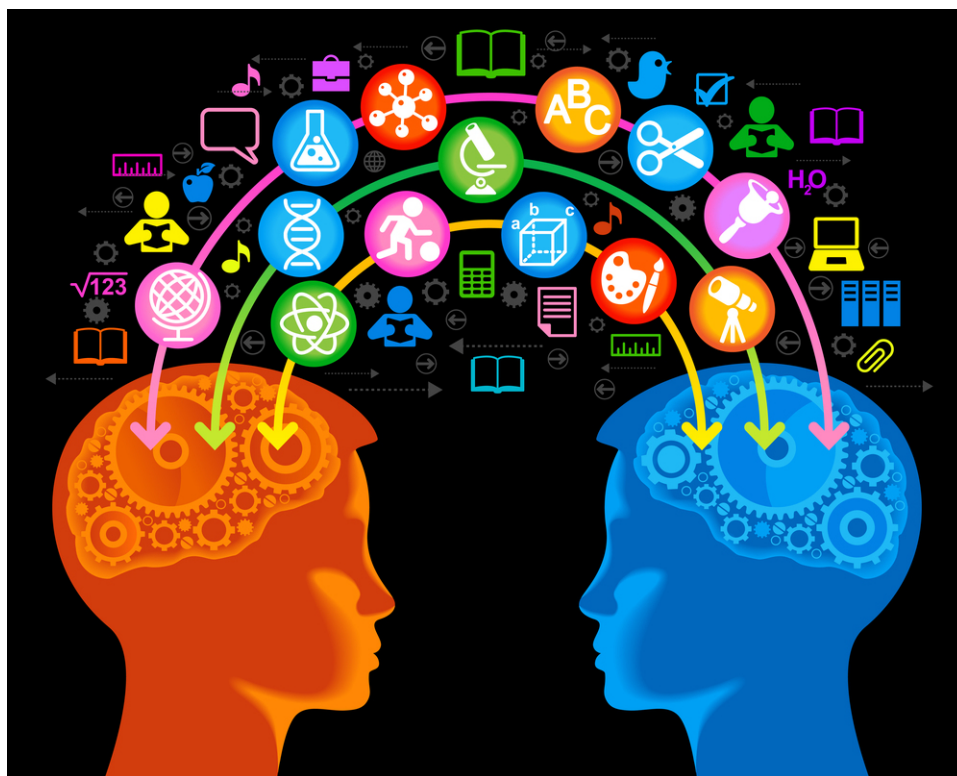

Jaarverslag Commissie Toelatingsverklaringen

2021

Februari 2022

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
1 Visie, verwoord in het ondersteuningsplan 2018 – 2022	4
2 Toelaatbaarheidsverklaringen SBO en SO	5
3 Een adequaat en actueel beoordelingskader	7
4 Bevoegdheid en beoordelingskader Commissie.....	8
5 Bezwaar inzake toelaatbaarheid tot het speciaal (basis)onderwijs.....	8
6 Samenstelling commissie TLV	8
7 Benoeming commissie TLV	8
8 Werkwijze van de commissie TLV	9
9 Taakomschrijving commissie TLV	9
10 Kengetallen.....	10
11 Voornaamste constatering.....	19
12 Slotopmerkingen	21

Voorwoord

Voor u ligt het jaarverslag over het schooljaar 2021 van de Commissie Toelatingsverklaringen (Commissie TLV) van de Stichting Samenwerkingsverband Primair Onderwijs Midden Holland.

De Commissie TLV stelt jaarlijks in februari / maart een verslag van haar werkzaamheden op over het afgelopen kalenderjaar. Het jaarverslag wordt eerst besproken met de directeur/bestuurder. Het jaarverslag wordt daarna ter kennis gebracht aan de schoolbesturen en de scholen van het samenwerkingsverband en op de website geplaatst. Met directie en het team van eerste deskundigen worden de trends besproken.

In dit jaarverslag vindt u gegevens over de Commissie TLV en haar werkwijze, de toelaatbaarheidsverklaringen die zijn toegekend en de ontwikkeling van het deelnamepercentage aan het SBO en SO. Tevens besteden we aandacht aan actuele ontwikkelingen waaronder de tijdelijke sluiting van de scholen in 2020 en 2021 vanwege Covid 19. Het verslag wordt afgesloten met constatering en reflectie.

Bij het verzamelen van de cijfermatige gegevens is gebruik gemaakt van het programma Kindkans, de eigen database van het samenwerkingsverband en Vensters PO Dashboard Passend Onderwijs.

De commissie handelt autonoom binnen de gemeenschappelijk geformuleerde kaders van het samenwerkingsverband.

Mede namens Bianca Andeweg, lid van de commissie TLV,

Jan de Niet (voorzitter)

1 Visie, verwoord in het ondersteuningsplan 2018 – 2022

Elk kind dient het onderwijs en de ondersteuning te krijgen die het nodig heeft om zich optimaal en ononderbroken te kunnen ontwikkelen. Dit wordt in de eerste plaats geleverd door vakbekwame leerkrachten, die zichzelf voortdurend blijven ontwikkelen. Passende ondersteuning bieden kan een leerkracht echter niet alleen. Daarvoor is verbinding nodig met een samenwerkend team, met specialisten binnen het samenwerkingsverband en met ouders, jeugdhulp en zorg. Samen staan we sterk.

In contact met elkaar zijn we transparant en duidelijk en durven we ons kwetsbaar op te stellen. We hebben het lef om kindgericht en daadkrachtig te arrangeren.

Het streven om te blijven werken aan een sterke basisvoorziening is gericht op passend onderwijs, ondersteuning, jeugdhulp en zorg voor alle leerlingen en is breed gedragen, ambitieus en richtinggevend. De samenwerkende schoolbesturen, hun gemeenten en zorgpartners willen ondersteuning bieden die:

- gebaseerd is op wat een leerling nodig heeft met als uitgangspunt 'wat het kind al kan';
- in een zo vroeg mogelijk stadium, op een zo licht mogelijke wijze en bij voorkeur in de eigen leefomgeving wordt aangeboden;
- gebruik maakt van wat samenwerkingspartners, ketenpartners en andere sectoren bieden en
- transparant en duidelijk is voor alle betrokkenen

Een sterke basis, ondersteuning waar nodig, arrangementen waar het moet!

Het samenwerkingsverband van schoolbesturen stelt zichzelf bindende kaders voor de ondersteuning en maakt concrete afspraken over de route en de basisvoorziening. Door de scholen binnen het samenwerkingsverband wordt gewerkt volgens de uitgangspunten van handelings- en doelgericht werken en aan een hoogwaardige basisvoorziening, waarmee zij een rijk aanbod van preventieve en (licht) curatieve onderwijsondersteuning en zorg kunnen realiseren. De samenwerkende schoolbesturen en hun gemeenten stellen scholen in staat om de ondersteuning zelf te organiseren en zorgen ervoor dat zij over de middelen kunnen beschikken om deze afspraken waar te maken. Naarmate het onderwijs en de ondersteuning op de scholen van hogere kwaliteit is, kunnen meer leerlingen in de eigen wijk of buurt – dus thuisbij – onderwijs volgen.

Als de behoeften van een leerling de mogelijkheden van het reguliere onderwijs overstijgen, kan een goede en passende plek binnen het speciaal basisonderwijs (SBO) of speciaal onderwijs (SO) worden gevonden. Een divers en dekkend aanbod en voldoende beschikbaarheid van gespecialiseerde voorzieningen is van groot belang. De route naar gespecialiseerd aanbod is overzichtelijk en start bijna altijd in de school. Het samenwerkingsverband is van mening dat de geformuleerde visie het best kan worden verwezenlijkt binnen een decentraal verdeelmodel. De verantwoordelijkheid en de middelen voor de ondersteuning worden bij de schoolbesturen belegd. Dit betekent dat besturen in overleg met hun schoolteams en medezeggenschapsorganen, binnen de kaders die we in het samenwerkingsverband afspreken, eigen keuzes kunnen maken op basis van de populatie en de ondersteuningsvragen.

Het samenwerkingsverband heeft op grond van de Wet op het primair onderwijs onder meer tot taak te beoordelen of leerlingen toelaatbaar zijn tot het onderwijs aan een speciale school voor basisonderwijs in het samenwerkingsverband of tot (de voormalige clusters 3 en 4 van) het gespecialiseerd onderwijs. Het samenwerkingsverband heeft de uitoefening van deze taak opgedragen aan een commissie TLV. De commissie TLV voert haar opdracht uit met inachtneming van een beoordelingskader met bijlage.

De directeur/bestuurder heeft de leden van de commissie benoemd. Het aantal leden van de commissie TLV bestaat uit 2 personen: een voorzitter en één lid. Tevens is een secretaris aangesteld. Zij heeft geen stemrecht. De leden van de commissie zijn niet in dienst van het samenwerkingsverband.

Het samenwerkingsverband Midden-Holland hanteert drie hoofdarrangementen voor ondersteuning waarvoor ontwikkelingsperspectieven worden geschreven, te weten:

- specifiek leerlinggebonden ondersteuning op de basisschool;
- toelating tot het SBO;
- toelating tot het SO.

De commissie TLV beperkt zich tot de laatste twee arrangementen.

2 Toelaatbaarheidsverklaringen SBO en SO

Voor kinderen met een ondersteuningsbehoefte die niet kan worden opgelost binnen de basisvoorziening, kan verwijzing naar het speciaal (basis-)onderwijs noodzakelijk zijn. Voor toelating tot het speciaal (basis-)onderwijs is een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) vereist. Deze verklaring moet worden aangevraagd bij het samenwerkingsverband en wordt afgegeven door de commissie TLV

Eén van de wettelijke verantwoordelijkheden van het samenwerkingsverband is het afgeven van een toelaatbaarheidsverklaring voor het SBO en SO, op basis van een wettelijk verplicht deskundigenadvies. Bij AMvB is geregeld dat dit deskundigenadvies wordt uitgebracht door ten minste twee deskundigen. De deskundigen zijn in ieder geval een orthopedagoog of een psycholoog en afhankelijk van de leerling over wiens toelaatbaarheid wordt geadviseerd ten minste een tweede deskundige, te weten een kinder- of jeugdpsycholoog, een pedagoog, een kinderpsychiater, een maatschappelijk werker of een arts.

In de toelaatbaarheidsverklaring staat in ieder geval:

1. De termijn van de toelaatbaarheidsverklaring.
2. De ondersteuningsbehoefte.

3. Het type TLV-arrangement:

- SBO
- SO, te verdelen in 3 categorieën namelijk:
  - SO categorie laag: cluster 4, ZMLK, LZ (voorheen cat. 1)
  - SO categorie midden: LG (voorheen cat. 2)
  - SO categorie hoog: MG (voorheen cat. 3)

Het samenwerkingsverband beoordeelt de aanvraag TLV

In het schooljaar 2019 is voor het eerst gewerkt met een team van onafhankelijke eerste deskundigen. Scholen kunnen een aanvraag bij het swv doen om een eerste deskundige te raadplegen. De eerste deskundige wordt gevraagd om mee te denken omtrent de ondersteuningsbehoefte en eventueel de best passende plek voor een leerling.

Het bestuur kan zijn school/scholen mandateren de aanvraag bij het samenwerkingsverband in te dienen. Dit is per schoolbestuur verschillend geregeld. Sommige scholen moeten eerst langs hun trajectbegeleider, maar vaak doen scholen, daartoe gemandateerd door hun bestuur, toch rechtstreeks de aanvragen TLV bij de commissie TLV. Dit past ook het best in de lijn van het samenwerkingsverband.

Met ingang van het schooljaar 2020-2021 worden alle aanvragen ingediend via Kindkans. Voorafgaande aan de aanvraag TLV vraagt de school eerst een eerste deskundigenadvies aan. Blijkt uit dit advies dat een TLV aangevraagd dient te worden dan kan eveneens via Kindkans de aanvraag TLV in werking worden gezet door de school. Alle informatie over de leerling, de gegeven deskundigenadviezen én de eventuele TLV bevinden zich op één centrale plek in Kindkans waar iedereen vanuit zijn of haar rol toegang toe heeft. Sinds mei 2018 is de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) van toepassing. Het programma Kindkans is AVG-proof.

De school dient de aanvraag daadwerkelijk in na verkregen goedkeuring van het schoolbestuur. Het samenwerkingsverband beoordeelt, via de Commissie TLV de gevraagde toelaatbaarheid tot het SBO of SO. De Commissie doet dat op basis van het Beoordelingskader aanvraag TLV. De toekenningen worden geregistreerd en gevolgd via een monitor.

In het nieuwe ondersteuningsplan staat beschreven dat aan het 2e deskundigenadvies, dat tot op heden nog de nodige vragen bij scholen oproept, de komende tijd invulling wordt gegeven conform de uitgangspunten van de nieuwe notitie OZA (april 2021), die hiervoor heldere kaders biedt. Uitgangspunt is dat het 2^e deskundigenadvies wordt uitgebracht vanuit het lokaal team. Dit gebeurt in samspraak met de gemeenten.

3 Een adequaat en actueel beoordelingskader

- **Aanscherping / uitbreiding van het beoordelingskader**

Het beoordelingskader beschrijft de bevoegdheid van de TLV-commissie, de eisen die aan TLV-aanvragen en aan de toekenningsbeslissingen worden gesteld, de procedure en de inhoudelijke afwegingen waarop de TLV-commissie haar beslissingen baseert. De bijlage bij het beoordelingskader geeft criteria voor het kunnen bepalen van de soort toelaatbaarheidsverklaring, SBO of SO, alsmede de categoriebepaling SO. Het beoordelingskader en de bijlage zijn te vinden op de website van het samenwerkingsverband.

Het beoordelingskader en de bijlage geven daarmee de grens / criteria aan vanaf welk moment een basisschool niet meer in staat kan worden geacht zelf de benodigde ondersteuning aan een leerling te geven. Afhankelijk van de ontwikkelingen die in het kader van de versterking en verbreding van het dekkend netwerk in gang worden gezet zal het beoordelingskader met bijlage daarop zo nodig worden aangescherpt. In het ondersteuningsplan 2022-2026 treft u het nieuwe beoordelingskader aan.

- **Toelaatbaarheidsverklaringen afgeven voor een langere termijn en het accent leggen op kansrijke trajecten voor terugplaatsing**

Het beleid van Midden-Holland is er op gericht om zoveel mogelijk leerlingen een passende onderwijsplek in het reguliere basisonderwijs te geven. Dit betekent dat leerlingen met een ondersteuningsbehoefte in beginsel ingeschreven blijven staan binnen een reguliere setting. Voor een deel van de leerlingen zal plaatsing op het gespecialiseerd onderwijs echter onvermijdelijk zijn. Deze plaatsing heeft, overeenkomstig het beleid, in principe een tijdelijk karakter.

Tijdens het verblijf op een school voor gespecialiseerd (basis)onderwijs komt tijdens de besprekingen dan wel bij periodieke evaluaties van het ontwikkelingsperspectief steeds expliciet de vraag aan de orde of passend onderwijs voor deze leerling zowel wat betreft de leergebieden als sociaal gedrag en leren in het regulier basisonderwijs gerealiseerd kan worden. In het kader van de duur van de toelaatbaarheidsverklaringen in relatie tot de mogelijkheden van terugplaatsing worden de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- * **Het deskundigenadvies gaat, naast de inhoud van de TLV, uitdrukkelijk in op de terugplaatsingsmogelijkheid voor de betreffende leerling.**

De zgn. terugplaatsbare leerlingen worden specifiek gevolgd. Dit vraagt tevens een goede, systematische periodieke evaluatie. Ook bij de evaluatie is de eerste deskundige betrokken.

- * **Omdat blijkt dat in de praktijk terugplaatsing voor een relatief zeer klein deel van de leerlingen haalbaar is worden – ter voorkoming van een jaarlijks terugkerende bulk van TLV's die verlengd moeten worden – toelaatbaarheidsverklaringen afgegeven voor de duur van de schoolloopbaan in het primair onderwijs.**

In plaats daarvan wordt gericht ingezet op terugplaatsing van leerlingen die hiervoor in aanmerking komen. Voor deze kinderen wordt een TLV voor kortere termijn afgegeven.

4 Bevoegdheid en beoordelingskader Commissie

De Commissie is bevoegd ten aanzien van de volgende aanvragen:

- a. De aanvraag **toelaatbaarheidsverklaring SBO**, afkomstig van het bevoegd gezag van de school voor basisonderwijs of een speciale school voor basisonderwijs gelegen binnen het samenwerkingsverband, waar de leerling is aangemeld of ingeschreven.
- b. De aanvraag **toelaatbaarheidsverklaring SO, cluster 3 of 4**, afkomstig van het bevoegd gezag van de school voor basisonderwijs, gespecialiseerd basisonderwijs of gespecialiseerd onderwijs cluster 3 of 4.

5 Bezwaar intake toelaatbaarheid tot het S(B)O

---

1. Tegen een besluit van het samenwerkingsverband inzake toelaatbaarheid tot het onderwijs aan een gespecialiseerde school voor basisonderwijs in het samenwerkingsverband en/of tot het gespecialiseerd onderwijs clusters 3 en 4 staat bezwaar open voor de ouders, verzorgers of voogden van de leerling en voor het bevoegd gezag van de school waar de leerling is ingeschreven of aangemeld voor wie een besluit over toelaatbaarheid is aangevraagd.
2. Een bezwaar dient te worden ingediend binnen zes weken nadat de Commissie het besluit bekend gemaakt heeft.

6 Samenstelling commissie TLV

---

1. De commissie bestaat uit twee leden, waaronder een orthopedagoog of psycholoog.
2. De leden van de commissie hebben noch direct, noch indirect enige binding met de bevoegde gezagsorganen en scholen van het samenwerkingsverband.

7 Benoeming commissie TLV

De directeur-bestuurder benoemt en ontslaat de leden van de commissie.

In het jaar 2020 bestaat de commissie TLV uit de volgende personen:

Bianca Andeweg (lid)

Jan de Niet (voorzitter)

De administratieve ondersteuning werd verzorgd door het secretariaat.

e-mail: secretariaat@swv-po-mh.nl

8 Werkwijze van de commissie TLV

De commissie betreft in haar oordeel over de ingediende aanvraag in ieder geval:

- het ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband
- het ontwikkelingsperspectief (OPP)
- het vastgestelde beoordelingskader met bijlage
- het advies van eerste en tweede deskundige

De Cie TLV vergadert eens in de zes weken. De duur van de vergadering is afhankelijk van het aantal aanvragen. Na de vergadering worden de toelaatbaarheidsverklaringen uitgewerkt door het secretariaat. De TLV wordt in ieder geval binnen 6 weken na het indienen van de aanvraag afgegeven. Op de TLV staat de geldigheidsduur en de bekostigingscategorie SBO, of SO (laag, midden of hoog) aangegeven. De directeur van het samenwerkingsverband heeft het ondertekenen van de TLV's gemandateerd aan de voorzitter.

9 Taakomschrijving commissie TLV

Voorzitter:

- Aansturen van de vergaderingen van de commissie TLV (technisch en inhoudelijk gespreksleider)
- Zorg dragen voor een goed verloop van de activiteiten van de commissie TLV
- Overleg met directeur/bestuurder
- Overleg met coördinator team eerste deskundigen
- Aanspreekpunt voor de scholen als het gaat om aanvragen TLV
- Vertegenwoordigen van de commissie TLV naar eigen en andere organisaties/ instellingen
- Vertegenwoordigen van de commissie TLV bij eventuele oudergesprekken
- Beoordelen van dossiers
- Is gemandateerd om toelaatbaarheidsverklaringen tot S(B)O te ondertekenen.
- Opstellen van de agenda in overleg met het secretariaat
- Opstellen van het jaarverslag in samenwerking met het lid van de commissie TLV
- Bereidheid om bij geschillen constructief overleg te voeren met betrokken partijen
- Stroomlijnen van processen binnen het SWV

Lid:

- Beoordelen van dossiers
- Het bij geschillen constructief overleg te voeren met betrokken partijen
- Stroomlijnen van processen binnen het SWV
- Overleg met directie
- Overleg met coördinator en team van eerste deskundigen
- Het leveren van bijdrage aan het jaarverslag

Secretariaat:

- Verzorgen van correspondentie in overleg met de voorzitter
- Maken van het verslag van de vergaderingen
- Opstellen en verspreiden van de agenda en stukken (in overleg met de voorzitter)
- Bijhouden van cumulatieve lijst voor TLV aanvragen
- Uitwerken van het jaarverslag op voorstel van voorzitter
- Uitvoeren van diverse secretariaatswerkzaamheden vanuit de commissie TLV
- Controleren en digitaal registreren van de binnenkomende dossiers
- Contactadres voor de commissie TLV
- Opstellen van brieven/correspondentie in overleg met de voorzitter
- Opstellen van de agenda voor de vergadering in overleg met de voorzitter
- Aanleveren gegevens voor het jaarverslag
- Ontvangen/ beoordelen/ verspreiden van binnengekomen post
- Beheren van dossiers richting ouders en scholen/ instellingen

10 Kengetallen

10.1 Aanvragen voor een toelatingsverklaring:

De commissie TLV is in 2021 elf keer bijeengewees en heeft in totaal 201 aanvragen voor een TLV besproken. In 2020 waren dat nog 243 dossiers. Vanwege de Coronapandemie is er online vergaderd.

De daling van het aantal behandelde dossiers, die in 2019 is ingezet is gecontinueerd. In 2017 zijn er nog 290 dossiers besproken. In 2018 zien we een stijging van 24 dossiers naar een totaal aantal van 314 dossiers. In het jaar 2019 is het aantal te beoordelen dossiers gezakt van 314 in 2018 naar 261 in 2019. In 2020 is het aantal aanvragen voor een TLV verder gedaald naar 243 en in 2021 naar 201!

In 2021 zijn er 44 aanvragen voor verlenging door het speciaal (basis) onderwijs ingediend. Hier zien we wederom een sterke afname van bijna 50% vergeleken met een jaar daarvoor in het aantal aanvragen voor verlenging. In 2017 waren dit er 122, in 2018 130, in 2019 93 en in 2020 86. Deze daling heeft mogelijk te maken met het feit dat we de laatste jaren TLV aanvragen voor de gehele schoolperiode hebben toegekend en dat vanwege de coronasituatie scholen afgelopen jaar automatisch een verlenging van de TLV met 1 jaar hebben ontvangen.

Het aantal eerste aanvragen voor een TLV betrof in 2021 in totaal 157 dossiers, dit is nagenoeg hetzelfde als in 2020 in totaal 155 dossiers.

In 2021 zijn de meeste aanvragen besproken in de maanden april (34) mei (30) en juni (38) . Zie onderstaande tabel (10.2). In 2017 en 2020 waren de maanden juni en juli de koplopers wat betreft het aantal aanmeldingen. In 2018 was dit ook in mei en juni. In 2019 kwamen de meeste aanmeldingen voor een TLV in september.

In het kalenderjaar 2021 verliepen de aanvragen voor een TLV volgens de TLV commissie weer soepeler dan het jaar ervoor. Dossiers waren compleet, de aanvragen waren goed onderbouwd en het deskundigenadvies werd opgesteld in een eenduidig format.

10.2 Aantal TLV aanvragen per maand

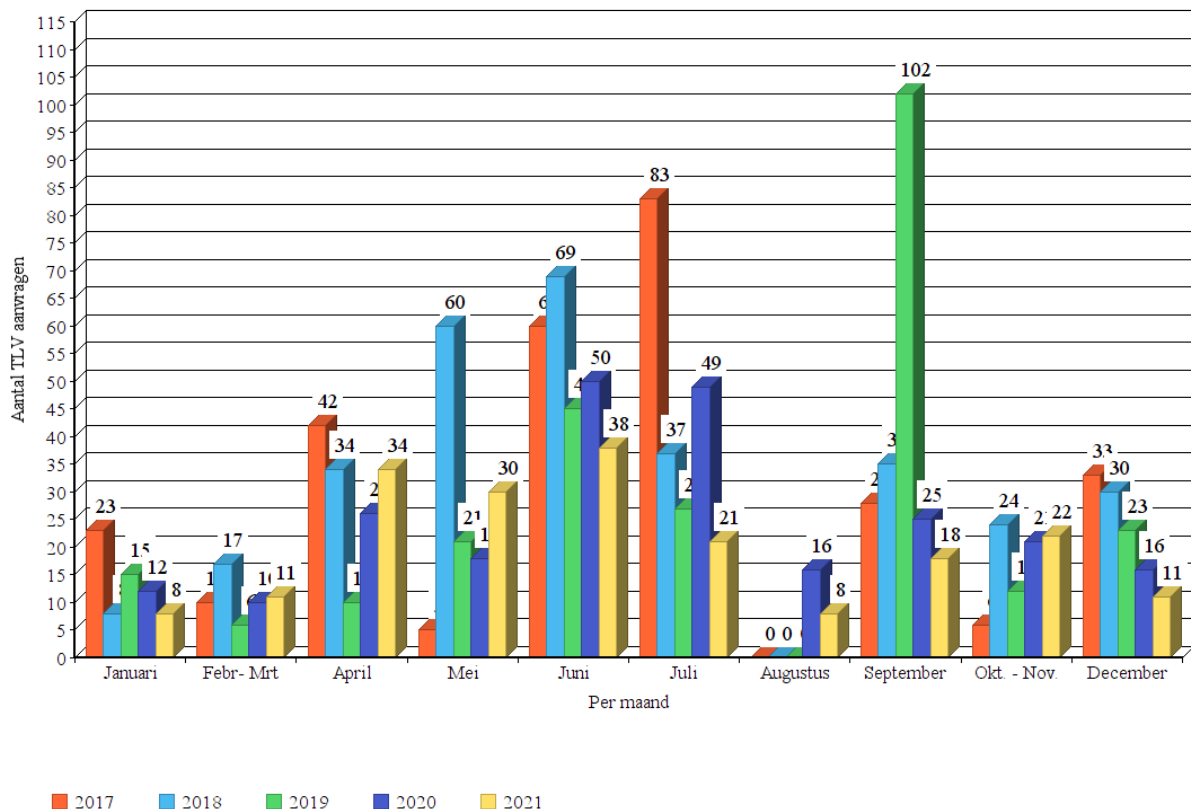
	2017	2018	2019	2020	2021
Januari	23	8	15	12	8
Februari	0	0	0	0	1
Maart	10	17	6	10	10
April	42	34	10	26	34
Mei	5	60	21	18	30
Juni	60	69	45	50	38
Juli	83	37	27	49	21
Augustus	0	0	0	16	8
September	28	35	102	25	18
Oktober	0	0	12	0	8
November	6	24	0	21	14
December	33	30	23	16	11
Totaal	290	314*	261**	243***	201

* Totaal aantal aanvragen 314, waarvan 313 TLV's zijn afgegeven.

** Totaal aantal aanvragen 261 waarvan 259 TLV's zijn afgegeven.

*** Totaal aantal aanvragen 243, waarvan 241 TLV's zijn afgegeven.

Aantal TLV aanvragen per maand 2017 t/m 2021

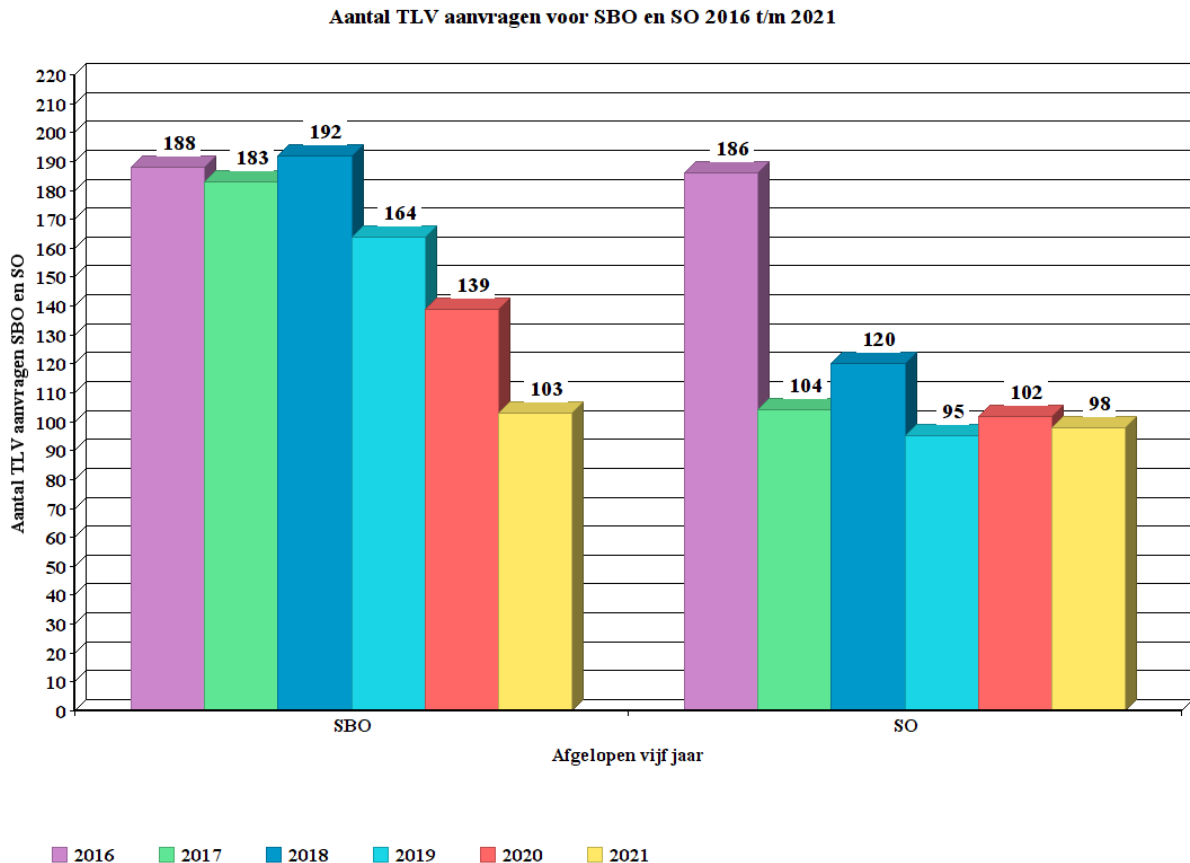

10.3 Aantal aanvragen TLV SBO en SO (inclusief heraanvragen)

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
SBO	188	183	192	164	139	103
SO	186	104	120	95	102	98
Totaal	374	287	313*	259**	241	201

* 1 hersteldossier SO cat. I

** 1 hersteldossier en 1 nog lopende TLV

Constatering:

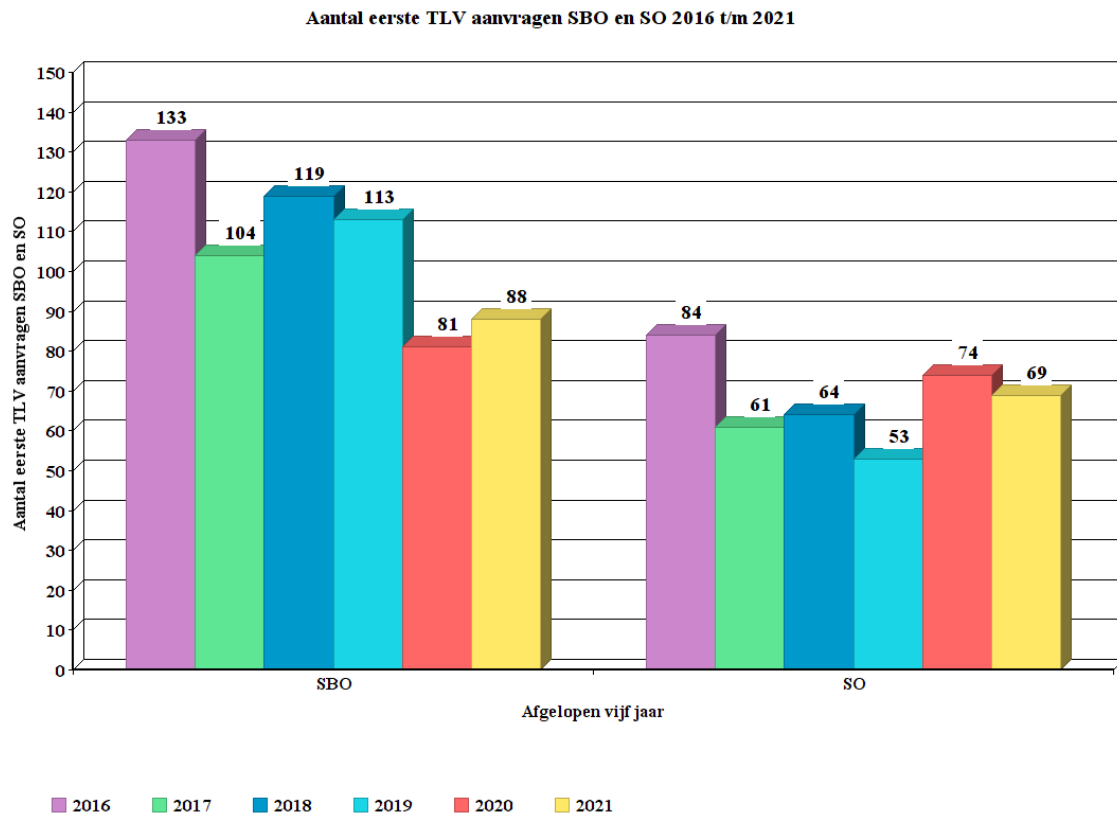
Het aantal eerste en aanvragen voor verlenging SBO schommelt de afgelopen 5 jaar tussen 192 en 103. Vergelijken met 2020 zijn er 36 TLV's voor SBO minder afgegeven. Dit betekent dat er vergeleken met 2020 25 % minder aanvragen voor gespecialiseerd basisonderwijs zijn geweest. In 2019 was er ook al sprake van een daling van 15%.

Voor het aantal TLV's voor SO is er een grillig verloop. Van 186 in 2016 naar 104 in 2017, 120 in 2018, 95 in 2019, 102 in 2020 en 98 in 2021. Vergelijken met 2020 betekent dit een daling van 4 %. In 2021 waren er 29 heraanvragen voor het SO. In 2020 waren dit 28. Dit is dus ongeveer hetzelfde gebleven. Het totaal aantal SBO aanvragen is met 36 afgenomen en in het SO is het aantal aanvragen gedaald met 4.

Voor leerlingen die een TLV categorie hoog hebben gekregen is er een TLV voor de gehele schoolloopbaan afgegeven. Dit was ook het geval voor leerlingen waarvan het duidelijk was dat zij hun schoolloopbaan in het SO of SBO zouden afmaken. De SBO of SO school hoeft dan geen verlenging van een TLV aan te vragen en hiermee voorkomen we extra administratieve last voor de scholen.

10.4 Aantal eerste TLV aanvragen SBO en SO:

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
SBO	133	104	119	113	81	88
SO	84	61	64	53	74	69
Totaal	217	165	183	166	155	157

Constatering:

In 2021 zijn er 157 eerste aanvragen gedaan. In 2020 waren dat 155. Dit zijn er wel 9 minder dan in 2019.

Het aantal eerste aanvragen voor SBO is met 7 gestegen van 119 in 2018 naar 113 in 2019, naar 81 in 2020 en 88 in 2021.

Eerste aanmeldingen voor SO waren er in 2018 3 meer dan het jaar daarvoor. In 2019 zien we weer een daling met 11 leerlingen. In 2020 waren er 74 eerste aanmeldingen voor SO. Dit was een stijging van 21 leerlingen of 39%! Dit was opvallend omdat er in 2019 nog sprake was van een daling van 17%. In 2021 is het aantal eerste SO aanvragen weer gedaald naar 69. Een daling van 6%.

Het totaal aantal eerste aanvragen SBO is met 7 gestegen en in het SO is het aantal aanvragen gedaald met 5.

De commissie TLV heeft in 2021 de aanvragen voor verlenging voor SBO en SO voor langere tijd afgegeven op het moment dat het duidelijk was dat de leerling zijn schoolloopbaan op het SBO of SO zou afmaken. Dit beleid is in 2019 ingezet. Veelal werd hierbij het advies van de eerste en tweede deskundige gevolgd. Ook als de leerling de leeftijd van 10 + heeft bereikt is er in de meeste gevallen een TLV afgegeven tot einde schoolloopbaan. Gevolg is dat er minder aanvragen voor verlenging komen.

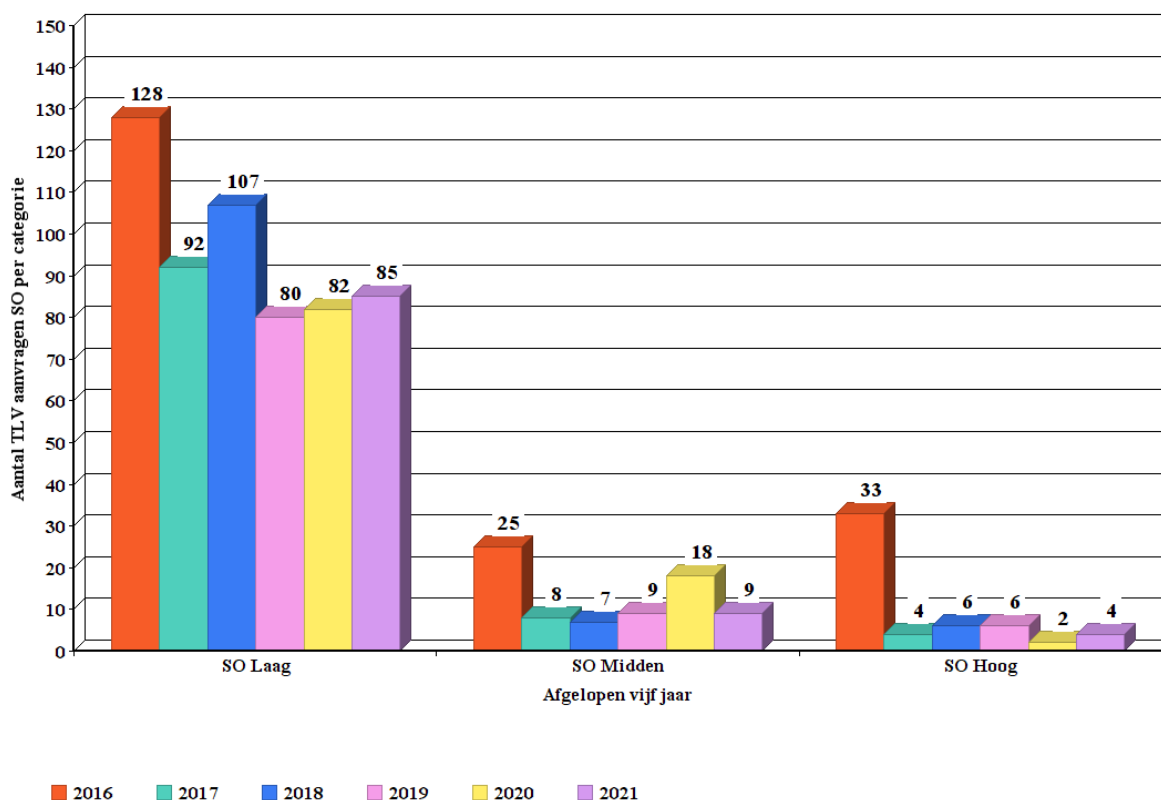
Als de TLV commissie echter van mening was dat een (volgende) tussenevaluatie noodzakelijk is omdat het proces van de ontwikkeling van de leerling niet duidelijk is dan wordt de TLV voor een periode van het lopende schooljaar plus één schooljaar afgegeven en is een aanvraag voor verlenging verplicht.

Verder blijkt dat 22 % van de totaal aanvragen een aanvraag voor verlenging betreft, de overige aanvragen zijn nieuwe aanvragen. Dit is een daling van 13% vergeleken met het jaar daarvoor. Dit klopt met het beeld wat hiervoor is beschreven.

10.5 Aantal aanvragen TLV SO onderverdeeld naar categorie:

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
SO laag	128	92	107	80	82	85
SO midden	25	8	7	9	18	9
SO hoog	33	4	6	6	2	4
Totaal	186	104	120	95	102	98

Aantal TLV aanvragen SO onderverdeeld naar categorie 2016 t/m 2021

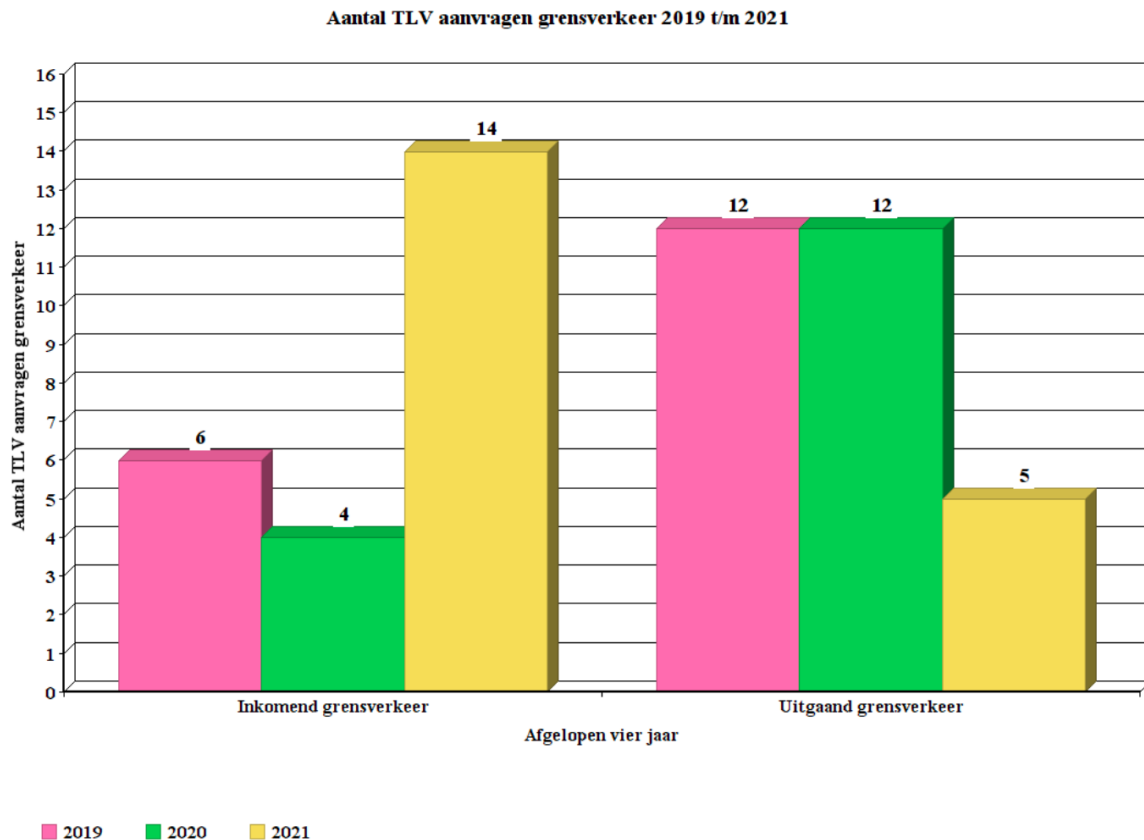
Constatering

De aanvragen voor SO laag zijn iets gestegen van 82 in 2020 naar 85 in 2021. Hiervan zijn 29% verlengingsaanvragen. De categorie midden is fors gedaald van 18 in 2020 naar 9 aanvragen in 2021 (hetzelfde als in 2019) en de categorie hoog is gestegen van 2 leerlingen in 2020 naar 4 leerlingen in 2021.

Bij de categorie midden waren er 7 nieuwe en 2 aanvragen voor verlenging. Bij de categorie hoog betreft het 2 nieuwe aanmeldingen en 2 voor verlenging. Het is nog steeds niet verklaarbaar waarom de categorie midden in 2020 zo gestegen is en in 2021 weer naar het oude niveau is gedaald.

10.6 Aanvragen Grensverkeer SBO

	2019	2020	2021
Inkomend grensverkeer	6	4	14
Uitgaand grensverkeer	12	12	5

Constatering

Het inkomend grensverkeer is gestegen naar 14 leerlingen. In 2019 wa dit aantal 6 leerlingen en in 2020 betrof het 4 leerlingen. We zien nu weer een stijging naar 14 leerlingen. In totaal hebben 5 leerlingen met een TLV plek gevonden op een SBO school buiten ons samenwerkingsverband.

Vaak heeft de geografische ligging van een S(B)O de doorslag voor ouders gegeven om voor deze optie te kiezen. Het is nog steeds niet duidelijk waarom leerlingen met een TLV die in een 'grensgebied' wonen niet hebben gekozen voor de S(B)O school binnen ons samenwerkingsverband.

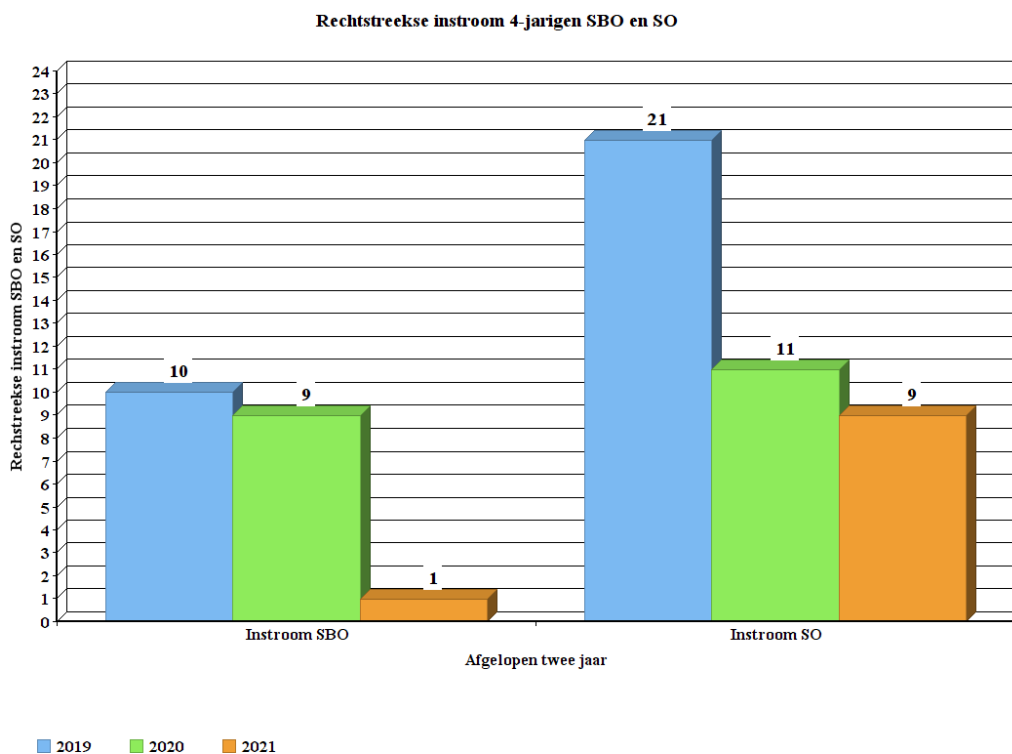
In het geval van grensverkeer blijft het eerste samenwerkingsverband waar de leerling vandaan komt verantwoordelijk voor de afgifte van de TLV. Het ontvangende samenwerkingsverband besluit vervolgens om al dan niet eveneens een TLV af te geven. Wanneer er sprake is van een verlenging van de TLV, dient strikt formeel opnieuw het eerste oorspronkelijke samenwerkingsverband eerst een besluit te nemen over de verlenging en aansluitend daarop het ontvangende samenwerkingsverband.

Dit is nog wel eens verwarrend omdat een leerling al langere tijd op een school binnen ons samenwerkingsverband is geplaatst. Om deze reden wordt door de meeste samenwerkingsverbanden in onderling overleg van deze formaliteit afgezien en wordt vertrouwd op het oordeel van het ontvangende samenwerkingsverband. Alleen met het samenwerkingsverband Aan den IJssel is deze afspraak (nog) niet gemaakt en wordt de formele lijn gevolgd.

10.7 Rechtstreekse instroom 4-jarigen naar SBO en/of SO

	2018	2019	2020	2021
Rechtstreekse instroom SBO		10	9	1
Rechtstreekse instroom SO		21	11	9
Totaal rechtstreekse instroom	13	31	20	10

Constatering

In 2021 zijn er 10 leerlingen van 4 jaar rechtstreeks ingestroomd in het SBO of SO. Dat zijn er 10 minder dan in 2020. Voor 1 kind is een TLV SBO aangevraagd en voor 9 kinderen een TLV SO.

Rechtstreekse instromers SBO:

- De Piloot, afd. De Vlinder 1

Rechtstreekse instromers SO:

- De Piloot, afd. De Vlinder 9

De Vlinder biedt dagbehandeling en ambulante zorg aan kinderen van 2 tot 7 jaar en is een afdeling van SO De Piloot (Rotterdam). Leerlingen die bij De Vlinder worden aangemeld ontvangen al deel onderwijs in de kleutergroep en deel zorg.

10.8 Aantal TLV aanvragen per bestuur (incl. herindicaties)

	2017	2018	2019	2020	2021
Blick onderwijs	0	1	0	2	2
CSG De Waard	0	0	0	1	0
CNS	4	0	6	2	4
De Groeiling	61	72	56	47	39
De Haagse Scholen	0	2	1	0	1
De vier windstreken	60	56	40	38	15
DHS (Strandwacht)	1	0	0	0	0
Heliomare Bergen	0	0	1	1	0
Horizon	26	33	16	9	1
Kalisto	1	0	0	0	0
Koninklijke Aurisgroep	3	1	2	2	2
Koninklijke Kentalis	0	0	0	0	1
Morgenwijzer	1	0	2	0	0
Leo Kannergroep	1	3	5	2	6
LEV Scholengroep West Nederland	2	3	1	1	1
Responz (Maurice Maeterlinckschool)	1	0	0	0	0
PCPO Krimpenerwaard	3	9	4	7	0
PCBO	3	0	0	0	8
PCBO Rotterdam-Zuid	1	0	0	0	0
PCPO Trivia	0	1	0	0	0
PROO Leiden	0	0	1	0	0
Renn 4	0	1	0	0	0
Resonans	0	0	0	2	0
Scholengroep Holland	6	4	7	5	8
SCOL	1	0	0	0	0
Scope Scholengroep	1	1	0	3	2
SEIN	0	0	1	0	1
Sopora	1	0	0	0	0
SPCO Groene Hart	1	0	0	1	1
SPCO LEV	9	6	6	5	9
SSOL Leiden	1	2	2	1	0
Stichting basisschool De Ridderlag	0	0	3	1	4
Stichting BOOR	22	22	32	44	45
Stichting De Kleine Prins	2	0	2	1	2
Stichting Entrea onderwijs	0	1	0	0	0

	2017	2018	2019	2020	2021
Stichting Gabriël	0	1	0	1	0
Stichting Hub Noord Brabant / Ihub	0	0	0	1	10
Stichting Islamitische Scholen	4	1	1	3	1
Stichting Gewoon Speciaal	0	0	1	0	1
Stichting Neutraal Bijz. Onderwijs	1	0	0	1	0
Stichting KIO	0	1	1	4	0
Stichting Klasse	52	65	44	42	28
Stichting Ref. Speciaal Onderwijs	3	7	3	9	3
Stichting Onderwijs Primair	9	15	19	5	6
Stichting PCOU Utrecht	1	0	0	0	0
Stichting Spec. BAO Rijnstreek	0	3	0	0	0
Stichting SWV Op Maat	1	0	0	0	0
Trinamiek	0	0	0	1	0
Ver. Jenaplanschool Gouda	0	2	2	1	0

11 Voornaamste constatering

- In het jaar 2021 hadden ook de scholen last van de corona pandemie. Het zal in de toekomst moeten blijken in hoeverre dit invloed had op het aanvragen van toelatingsverklaringen voor het speciaal (basis) onderwijs. Voorlopig blijkt wel dat het aantal aanmeldingen vergeleken met een jaar daarvoor is afgenomen met 42. In percentage betekent dit voor 2021 een verlaging met 17%!
- Als gevolg van de coronasituatie konden de samenwerkingsverbanden eenmalig tot verlenging van de TLV's sbo en so overgaan in 2021 om de administratieve lasten die de verlengingsaanvraag met zich meebrengt voor de s(b)o scholen te verlichten. Het samenwerkingsverband PO Midden-Holland heeft deze lijn gevolgd, wat betekent dat afgegeven TLV's met een einddatum 31 juli 2021 eenmalig konden worden verlengd met maximaal één jaar tot 31 juli 2022.
- In 2021 waren er beduidend minder aanvragen voor verlenging, namelijk 45. In 2020 waren dit er nog 86 en in 2019 93. Dit komt mede omdat er sinds 2019 ook veel toelatingsverklaringen voor de gehele schoolperiode zijn afgegeven.
- In 2019 is een team van onafhankelijk eerste deskundigen geformeerd. De commissie TLV vindt dit een goede zaak. De te volgen procedure rond aanmelding bij eerste deskundigen en aanmelding voor een TLV verloopt steeds beter. Kindkans speelt hierbij ook een transparante rol. Aanmelding voor een TLV kan pas als er een verslag van een eerste deskundige aanwezig is.

- In het geval van onduidelijkheden, vragen of bevestigingen was er een goed contact tussen de coördinator van de eerste deskundigen en de voorzitter van de Cie TLV. Hierdoor konden zaken snel opgelost worden.
- In 2021 zijn er geen betrokkenen geweest die een bezwaarschrift hebben ingediend tegen een afgegeven toelatingsverklaring of over de gevolgde procedure die de Cie TLV hanteert.
- De kwaliteit van de verslagen en adviezen van de tweede deskundige lopen nog steeds erg uiteen. Een onderbouwde motivatie is van belang, evenals de duur van de TLV en een advies over terugplaatsing. Ook ziet men regelmatig dat de deskundigen niet onafhankelijk zijn, maar in dienst van het schoolbestuur van de school die de aanvraag van de TLV doet. Een tweede deskundige dient specialist te zijn als het gaat om de 'problematiek' van de leerling. In het nieuwe ondersteuningsplan wordt de invulling van de positie van de 2^e deskundige beschreven voor de komende jaren.
- Als er sprake was van een noodgeval, zoals dreigende thuiszitters, kon er een spoedprocedure worden toegepast zodat binnen een week een dossier behandeld kon worden. Dit kwam in 2021 zes keer voor.
- We zien dat scholen een gedegen stappenplan hanteren om een keuze te maken tussen eerst BPO uren inzetten of direct een TLV aan te vragen. In urgente gevallen zien we dat er eerder een TLV wordt aangevraagd zodat een leerling sneller op de best passende plek terecht komt.
- Op vragen van scholen, instellingen en ouders over procedures, aanvragen, zorgplicht e.d. werd binnen 2 dagen contact opgenomen door de voorzitter of lid van de commissie TLV. Voor veel vragen wordt de coördinator van het team voor eerste deskundigen steeds meer benaderd.
- Voor leerlingen waarvan duidelijk was dat zij hun schoolloopbaan in het SBO of SO zouden afmaken is een TLV afgegeven voor de gehele schoolloopbaan. Indien nog onduidelijk is wat de best passende plek voor een leerling is, wordt een TLV afgegeven voor een bepaalde tijd op basis van een beredeneerde onderbouwing van de deskundigen.
- Het aantal TLV aanvragen is gedaald van 374 in 2016 naar 290 in 2017, gestegen naar 314 in 2018 en gedaald naar 261 in 2019, naar 243 in 2020 en in 2021 naar 201. Het totaal aantal aanvragen SBO is met 7 gestegen en in het SO is het aantal aanvragen gedaald met 5.
- Al met al kunnen we constateren dat er sprake is van een dalend aantal aanmeldingen, vergeleken met eerdere jaren. Opvallend is dat het aantal aanvragen voor SBO met 7 is gestegen vergeleken met een jaar daarvoor, terwijl op de SBO scholen het leerlingenaantal is afgenomen.
- 22 % van de aanvragen betrof een verlenging. Vergeleken met 2020 is dit een flinke daling van 13%.
- Het inkomend grensverkeer is gestegen van 6 in 2019 naar 14 in 2021. Het uitgaand grensverkeer betreft in 2021 in totaal 5 leerlingen, dit waren er in 2020 nog 12.
- De commissie constateert dat de strikte criteria volgens het beoordelingskader zich in de praktijk soms lastig verhouden tot complexe ondersteuningsvragen bij leerlingen. In het nieuwe beoordelingskader is een nieuwe omschrijving gebruikt die hier beter bij aansluit.

12 Slotopmerkingen

In 2021 verliepen de bijeenkomsten van de commissie TLV in een goede sfeer waar hard en serieus gewerkt wordt en waar het belang van het kind voorop blijft staan. Regelmatig moet er snel gehandeld worden en wordt er digitaal en per telefoon overleg gepleegd.

Het jaar 2021 was wederom een apart jaar, de coronapandemie greep om zich heen, waardoor de scholen enige tijd gesloten waren en de leerlingen vooral digitaal onderwijs hebben gevolgd. Bovendien zaten scholen vaak met klassen, waarin veel leerlingen door corona ontbraken. Ook veel van het onderwijzend personeel was tijdelijk afwezig door de pandemie waardoor veel aangepast moest worden. Het is moeilijk aan te geven in hoeverre dit ook direct invloed heeft gehad op het aantal TLV aanmeldingen. We kunnen ons voorstellen dat verwijzingsprocedures op scholen vertraging hebben opgelopen, doordat bijvoorbeeld onderzoek niet altijd direct mogelijk was. Kijkend naar het totaal aantal aanmeldingen zien we dat er in totaal 201 aanmeldingen zijn. Dat zijn er 42 minder dan in 2020. In hoeverre dit aan de Coronacrisis is te wijten zal in de toekomst moeten blijken. Het verminderde aantal aanvragen kan ook een gevolg zijn van het feit dat de TLV's voor een langere periode zijn afgegeven en er minder aanvragen voor verlenging zijn binnen gekomen. Over het kalenderjaar 2021 kan opgemerkt worden dat de samenwerking van de commissie TLV met de directeur/bestuurder en de eerste deskundigen goed was. Er heeft drie keer een digitaal afstemmingsoverleg plaatsgevonden.

Bij aanmeldingen waar aanvullende administratieve of inhoudelijke informatie nodig was kon in de meeste gevallen snel gehandeld worden. Hierbij denken wij aan ontbrekende handtekeningen of het ontbreken van verslagen van onderzoeken die niet of slechts gedeeltelijk aangeleverd zijn. Ook bij spoedgevallen konden we snel handelen. Veel vragen worden tegenwoordig al beantwoord door de coördinator eerste deskundigen dhr. Diederiks. Vaak kan echter een telefoontje uitkomst bieden. Dank van de commissie TLV hiervoor.

Een woord van dank ook aan Mariska van Reeuwijk die de administratie verzorgt van de ingekomen dossiers en ook tijdens de bijeenkomsten de nodige administratieve werkzaamheden verricht.

Het digitaal programma om ook de aanmeldingen voor aanvraag TLV te registreren biedt goede mogelijkheden om nog efficiënter te werken. De commissie heeft in 2021 positieve ervaringen opgedaan met het programma Kindkans. De privacy wordt ook beter gewaarborgd. We zien dat vooral de scholen voor speciaal (basis) onderwijs zich al goed ingewerkt hebben in Kindkans. Het programma Kindkans zal de effectiviteit en snelheid van het werken met de dossiers voor de commissie en dus ook voor leerlingen, ouders en scholen vergroten.

Het werken met Kindkans biedt de commissie TLV de mogelijkheid om dossiers zodra ze compleet zijn direct te lezen. Dit voorkomt een opeenstapeling van dossiers, wat zeker in de piekperiode aan het einde van het schooljaar voor minder werkdruk zal zorgen.

Wij verwachten dat de samenwerking tussen alle betrokkenen bij het samenwerkingsverband en de commissie even goed zal blijven als in het afgelopen jaar.